

U skladu sa Odlukom Komisije za osiguranje kvaliteta Univerziteta za poslovne studije Banja Luka od 15.01.2024. godine, Naučno-nastavno vijeće Fakulteta za turizam i hotelijerstvo je dana 08.02.2024. godine sačinilo:

I Z V J E Š T A J

o upoređivanju studijskih programa 2023. godine.

Analizirani su sadržaji studijskih programa sljedećih univerziteta:

1. **Prirodno-matematički fakultet, Univerziteta u Novom Sadu, Srbija;**
2. **Univerzitet Mediteran, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Podgorica, Crna Gora;**
3. **Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, studijski program Turizam, Hrvatska.**

TURIZAM I HOTELIJERSTVO, UPS, Banja Luka	PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET, Novi Sad	UNIVERZITET MEDITERAN, Fakultet za turizam i hotelijerstvo, Podgorica	EKONOMSKI FAKULTET, Split
Studijski program: Turizam i hotelijerstvo	Studiski modul: Turizam i hotelijerstvo	Studijski program: Turizam	Studijski program: Turizam
I godina - I semestar Mikroekonomija, Osnovi turizma, Osnovi ugostiteljstva, Poslovna matematika, Osnovi menadžmenta i preduzetništva, Turistička geografija, Poslovna informatika.	I godina - I semestar Ekonomika u turizmu, Engleski I, Distribucija i kontrola hrane i pica, Gajenje i zaštita divljači, Geografija gastronomije i nacionalne kuhinje, Gastronomska kultura i tradicija.	I godina - I semestar Osnove ekonomije, Osnove hotelskog menadžmenta, Osnove turizma, Istorija umjestnosti i kulture, Turistička geografija, Strani jezik I.	I godina - I semestar Informatičke tehnologije, Matematika, Osnove ekonomije, Poslovni engleski I, Poslovni francuski I, Statistika.
I godina - II semestar Poslovna statistika, Računovodstvo, Poslovni engleski I, Poslovne komunikacije,	I godina - II semestar Geografija gastronomije i nacionalne kuhinje, Hotelska prodaja i recepcijsko poslovanje, Informatika,	I godina - II semestar Turistička politika i razvoj, Socijalna psihologija turizma, Poslovna statistika,	I godina - II semestar Tjelesna i zdravstvena kultura, Makroekonomija, Matematika u ekonomiji,

Sportsko-rekreativni turizam, Seoski turizam.	Kartografija u turizmu.	Poslovno pravo u turizmu, Strani jezik II.	Mikroekonomija.
II godina Studijska grupa: Turizam III semestar Turizam i regionalni razvoj, Istraživanje turističkih tržišta, Turistički i hotelijerski menadžment, Upravljanje događajima, Menadžment putničkih agencija, Gastronomski menadžment sa gastronomskim turizmom, Ekološki menadžment.	II godina - III semestar Kultura i komunikacija u turizmu, Kulturna dobra u turizmu, Marketing u turizmu, Međunarodni lanci u hotelijerstvu, Menadžment ljudskih resursa, Menadžment turističke destinacije, Menadžment turističkih agencija, Menadžment u turizmu i hotelijerstvu, Njemački jezik.	II godina - III semestar Osnove menadžmenta, Računovodstvo II, Osnovi poslovne informatike, Međukulturni menadžment, Poznavanje namirnica i ekološka hrana, Strani jezik I (francuski, italijanski, ruski, njemački), Strani jezik II - engleski.	II godina - III semestar Ekonomika turizma, Kvantitativne metode u menadžmentu turizma, Makroekonomija II, Menadžment i marketing u turizmu, Poslovni engleski II, Poslovni francuski II, Poslovni njemački II.
II godina - Studijska grupa: Turizam IV semestar Ekonomika turizma i ugostiteljstva, Upravljanje kvalitetom, Poslovni engleski II, Upravljanje ljudskim resursima, Međunarodni menadžment i marketing.	II godina - IV semestar Osnove gastronomije sa gastronomskim proizvodima, Osnove hotelijerstva, Osnove lovstva, Osnove pekarstva i poslastičarstva, Ponašanje i zaštita potrošača u turizmu, Posebni oblici turizma.	II godina - IV semestar Osnove turističkog informacionog sistema, Turističko uređenje prostora, Marketing u turizmu, Menadžment putničkih agencija, Menadžment animacija, Strani jezik II.	II godina - IV semestar Organizacija turizma, Trgovačko parvo, Nautički turizam, Gospodarstvo Hrvatske, Turistička geografija, Uvod u turizam, Pravo u turizmu.

<p>III godina - V semestar Strategijski menadžment ugostiteljsko-turističkih preduzeća, Menadžment turističkih destinacija i turističko posredovanje, Makroekonomija, Turizam i zaštita životne sredine.</p>	<p>III godina - V semestar Poslovna ekonomija, Poslovna matematika, Poslovna statistika, Poznavanje divljači sa osnovama konologije, Pravo u turizmu, Preduzetnički menadžment.</p>	<p>III godina - V semestar Marketing komuniciranja u turizmu, Analiza poslovanja, Menadžment turističkih destinacija, Razumijevanje potrošača u turizmu, Upravljanje kvalitetom u turizmu, Strani jezik II.</p>	<p>III godina - V semestar Ekonomika turizma, Menadžment turističke destinacije, Hotelski menadžment, Kulturno-povijesna baština i turizam, Kvantitativne metode u menadžmentu.</p>
<p>III godina -VI semestar Turističke regije svijeta, Poslovni engleski III, Turistički i hotelijerski marketing, Istorijsko i kulturno nasljeđe i turizam, Putničke agencije, Poslovno pravo i pravo EU i turizam.</p>	<p>III godina - VI semestar Prirodne i društvene osnove turizma, Psihologija u turizmu, Računovodstvo i finansijski menadžment, Regionalna geografija, Restoraterstvo, Saobraćaj u turizmu, Sistemi rada kuhinja u ugostiteljstvu i planiranje menija, Sociologija turizma, Tehnologija životnih namirnica sa ishranom, Turističke regije svijeta.</p>	<p>III godina - VI semestar Finansijski menadžment u turizmu, Elektronsko poslovanje, Biotehnologija i prirodni potencijal, Liderstvo u turizmu, Globalni marketing, Strani jezik III.</p>	<p>III godina - VI semestar Prodaja i recepcijsko poslovanje, Hotelski informacioni sustavi, Marketing turističkih preduzeća. Nautički turizam, Poslovni engleski III.</p>

<p>IV godina - Studijska grupa: Turizam VII semestar Ponašanje i zaštita potrošača u turizmu, Zdravstveni turizam, Poslovne i preduzetničke finansije, Reigonalni prioriteti u razvoju turizma, Turistička područja RS i BIH.</p>	<p>IV godina - VII semestar Turističke regije Srbije, Turističko uređenje prostora, Turizam i održiv razvoj, Upravljanje zaštićenim prirodnim dobrima, Usluge u ugostiteljstvu.</p>	<p>IV godina - VII semestar Primorski turizam, Kontinentalni turizam, Zdravstveni turizam, Turizam i regionalni razvoj, Wellness i spa turizam.</p>	<p>IV godina - VII semestar Poslovni engleski III, Poslovni njemački III, Informacione tehnologije destinacije, Marketing nautičkog turizma, Gastronomski turizam primorja, Poslovni engleski IV.</p>
<p>IV godina - Studijska grupa: Turizam VIII semestar Turizam i privredni razvoj, Turističko ugostiteljstvo, Poslovni engleski IV, Turistički resursi, Turistička propaganda, Međunarodna ekonomija, Diplomski rad.</p>	<p>IV godina - VIII semestar Savremeni turizam, Vegetarijanska i makrobiotička ishrana, Distribucija kontrola hrane i pica. Ekonomika turizma, Studentska praksa, Diplomski rad.</p>	<p>IV godina - VIII semestar Turističko ugostiteljstvo, Gastronomski turizam Crne Gore, Turistička područja Crne Gore, Turistička propaganda, Međunarodna ekonomija, Studentska praksa, Diplomski rad.</p>	<p>IV godina - VIII semestar Marketing destinacije, Ekonomika turističkog prometa, Finansijske institucije i turistička tržišta, Međunarodna ekonomija i turizam, Studentska praksa, Diplomski rad.</p>

<p>Studijska grupa: Hotelierstvo (I godina zajednička) II godina - III semestar Poznavanje životnih namirnica i pića, Menadžment smještaja, Turistički i hotelijerski menadžment, Menadžment ugostiteljskih servisa, Menadžment barova i kasina, Restoraterski menadžment.</p> <p>II godina - IV semestar Ekonomika turizma i ugostiteljstva, Kvalitet usluga u turizmu i ugostiteljstvu, Poslovni engleski II, Upravljanje ljudskim resursima, Gastronomski menadžment sa gastronomskim turizmom.</p> <p>III godina - V semestar Sanitacija i bezbjednost u turizmu i hotelijerstvu, Strategijski menadžment ugostiteljsko-turističkih preduzeća, Računovodstvo u hotelijerstvu.</p>	<p>Studijska grupa: Hotelierstvo Zajednička, osim Studentske prakse I za hotelijere II godina - III semestar Poznavanje životnih namirnica i pića, Menadžment smještaja, Menadžment ugostiteljskih servisa, Menadžment barova i kasina, Restoraterski menadžment.</p> <p>II godina - IV semestar Ekonomika turizma i ugostiteljstva, Kvalitet usluga u turizmu i ugostiteljstvu, Poslovni engleski II, Gastronomski menadžment sa gastronomskim turizmom.</p> <p>III godina - V semestar Sanitacija i bezbjednost u turizmu i hotelijerstvu, Strategijski menadžment ugostiteljsko-turističkih preduzeća, Računovodstvo u hotelijerstvu, Poslovni strani jezik II (njemački, ruski).</p>	<p>Studijska grupa: Hotelierstvo (I godina zajednička) II godina - III semestar Tehnologija pripreme hrane, Menadžment recepcijskog poslovanja, Hotelsko domaćinstvo, Poznavanje vegeterijske i ekološke ishrane, Osnove poslovne informatike, Upravljanje kvalitetom u hotelijerstvu.</p> <p>II godina - IV semestar Marketing u hotelijerstvu, Informacioni sistemi u hotelijerstvu, Tehnologija usluživanja u hotelijerstvu, Hotelski inženjering, Hotelski menadžment I, Strani jezik.</p> <p>III godina - V semestar Računovodstvo u ugostiteljstvu, Komunikacije u hotelijerstvu, Projekti animacija u hotelijerstvu, Ponašanje potrošača u hotelijerstvu.</p>	<p>Studijska grupa: Hotelierstvo Nema.</p>
--	---	---	--

<p>III godina - VI semestar Ekonomika hotelijerstva i ugostiteljstva, Menadžment hrane i pića, Istorijsko i kulturno nasljeđe i turizam, Poslovni engleski III.</p> <p>IV godina - VII semestar Ekonomsko-finansijska analiza u hotelijerstvu, Nacionalne gastronomije, Menadžment prirodnih i kulturnih resursa, Poslovni strani jezik (ruski, njemački).</p>	<p>III godina - VI semestar Ekonomika hotelijerstva i ugostiteljstva, Menadžment hrane i pića, Istorijsko i kulturno nasljeđe i turizam, Poslovni engleski III.</p> <p>IV godina - VII semestar Ekonomsko-finansijska analiza u hotelijerstvu, Nacionalne gastronomije, Menadžment prirodnih i kulturnih resursa, Poslovni strani jezik (ruski, njemački).</p>	<p>III godina - VI semestar Finansijski menadžment u hotelijerstvu, Projektni menadžment, Preduzetnički menadžment u smještajnoj industriji, Međunarodni lanci hotela.</p> <p>IV godina - VII semestar Nacionalne gastronomije, Vođenje poslovnih knjiga u hotelima, Smještajna industrija i ishrana, Oblici smještaja u budućnosti, Poslovni strani jezik - po izboru.</p>	
--	--	---	--

Na osnovu upoređivanja studijskih programa navedenih univerziteta i fakulteta koji su najpribližniji Fakultetu za turizam i hotelijerstvo, Univerziteta za poslovne studije u Banjaluci, navedena Komisija je konstatovala sljedeće:

Prilikom upoređivanja su analizirani: predmeti, profesori, silabusi, literature.

Program turizma i hotelijerstva našeg Univerziteta je najbliži vrlo poznatom i visoko rangiranom Fakultetu za turizam na PMF-u, Univerziteta u Novom Sadu, sa kojim sarađujemo od samog osnivanja. Ta saradnja se odnosi na profesore, druženje studenata na sajmovima turizma u Novom Sadu, Beogradu, Banjaluci, druženjima na turizmijadama u Budvi te stalnom praćenju silabusa i programa ovih fakulteta.

Vidljiva je pretežna podudarnost kako slijedi:

1. Obavezni ili izborni predmeti ovih visokoškolskih ustanova u većini svog programskog sadržaja su kompatibilni i odgovaraju u potpunosti ili u osnovi i kao takvi mogu se priznati kao jedan od predmeta izučavanih i predavanih na ovim ustanovama.

2. Broj ECTS - kredit bodova koji se dodjeljuju gore navedenim predmetima se praktično upoređuju 1/1 (jedan kroz jedan) i jednom od matematičkih metoda može se izračunati prenos i ukoliko ne dođe do priznavanja predmeta u potpunosti, može se odrediti odgovarajući sadržaj koji će student položiti izradom seminarskog rada ili projektnog zadatka iz određenog poglavlja sadržine predmeta koji ne odgovara u osnovi ili u potpunosti programskom sadržaju predmeta. Kod prenosa ECTS kredit - bodova, može se zaključiti da se bodovi mogu prenijeti i više od 70%, što znači da se u jednoj godini studija priznaje i više od 40 ECTS kredit - bodova i da se studenti mogu iz tekuće godine studija prebaciti (preći) na iste godine studija i nastaviti studije pod istim ili sličnim kriterijumima kao i na matičnoj ustanovi.

3. Ciljevi predmeta odgovaraju u potpunosti na ovim visokoškolskim ustanovama, a prije svega to je: Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima i vještinama u oblasti izučavanja predavanih predmeta sa inputima praktične nastave i stručne prakse. Praktično ovladavanje nastavnim gradivom studijskog programa jeste ciljna funkcija predmetnog sadržaja sa implementirajućim znanjima iz predmeta predavanja iz master studija studijskog programa kako Univerziteta u Novom Sadu, tako i u Podgorici i Splitu.

Ishod učenja:

Teorijska, praktična i aplikativna znanja i vještine jesu ishod studijskog programa u funkciji sticanja teorijskih i praktičnih znanja i vještina na master studijama drugog ciklusa kao preduslov imple mentacije studijskog programa. Ova disciplina vidi u informacionim tehnologijama, prije svega, informaciju, a tehnologiju koristi da bi generisao, obradio i distribuirao potrebnu informaciju. Stručnjaci za informacione sisteme se usmjeravaju ka integraciji rješenja koja primjenjuju informacione tehnologije i poslovne procese da bi zadovoljili potrebe za informacijama u preduzećima i na taj način im pomažu da ostvare svoje ciljeve poslovanja, preduzeća u kojima će se zapošljavati kadrovi koji izlaze sa ove visokoškolske ustanove.

Izlazni profil studenata se pododara djelimično, a najviše sa izlaznim profilima PMF, Novi Sad.

Metode izvođenja nastave se određuju u zavisnosti od strukture i zahtjeva predmetnih nastavnika i kao takvi, prije svega, se podudaraju u sljedećem:

Oblicima nastave i načinu provjere znanja:

- Predispitne obaveze;
- Oblici nastave i način provjere znanja;
- Predavanja, vježbe, konsultacije;
- Ispit je pisani i usmeni;
- Pisani ili usmeni dio ispita je eliminatoran u zavisnosti od silabusa predmeta;
- Ocjena ispita se formira na osnovu bodova predispitnih obaveza, pismenog i usmenog dijela ispita.
- Metoda usmenog izlaganja, razgovora i diskusija, test-metoda, pisanje eseja, seminarskih radova ili projekata, kao i na osnovu dnevnika praktične nastave.
- Usmeno izlaganje, aktivnosti na predavanjima, razgovor i diskusija, referati, okrugli stolovi i sl.

NA OSNOVU GORE NAVEDENOG NAVEDENA KOMISIJA DAJE MIŠLJENJE:
STUDIJSKI PROGRAM FAKULTETA ZA TURIZAM I HOTELIJERSTVO,
UNIVERZITETA ZA POSLOVNE STUDIJE BANJA LUKA, JE PODUDARAN SA
NAVEDENIM FAKULTETIMA ZA UPOREĐIVANJE I TO:

- Prirodno-matematički fakultet u Novom Sadu - modulom za turizam i hotelijerstvo između 75-80%.
- Univerzitet MEDITERAN, Podgorica - Fakultet za turizam i hotelijerstvo između 70-75%.
- Univerzitet u Splitu - Ekonomski fakultet - modul TURIZAM između 60-65%.

Napominjemo da smo upoređivali: predmete, silabuse, literature i kompetencije nastavnog kadra koji je angažovan u tekućoj akademskoj godini.

Dostavljeno:

- Komisiji za osiguranje kvaliteta
- a/a

Fakultet za turizam i hotelijerstvo
Prodekan

Marija Knežević
Prof. dr. Marija Knežević